Vantaa

Lausunto Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta (TLS) vuosille 2027-2030 /TeA

VD/5130/00.04.03/2026

TeA/JK/MH/EP/JS/JKa

Uudenmaan elinvoimakeskus pyytää Vantaan kaupungilta kommentteja vuosille 2027–2030 laaditusta tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta (TLS). Uudenmaan elinvoimakeskus aloitti toimintansa vuoden 2026 alusta, kun valtion aluehallinto uudistui. Uudistuksen myötä Uudenmaan elinvoimakeskuksen toimialue kattaa nyt pelkästään Uudenmaan maakunnan. Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus toimialueella mahdollistaa.

Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma (TLS) vuosille 2027–2030 on valmistunut. Suunnitelma on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi. Suunnitelma päivitetään vuosittain verkkojulkaisuna suomen ja ruotsin kielillä.
Mahdolliset kommentit suunnitelmasta on pyydetty toimittamaan 31.10.2026 mennessä Uudenmaan elinvoimakeskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@elinvoimakeskus.fi, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Talous ja toimintaympäristö
Julkisen talouden suunnitelman mukaan perusväylänpitoon kohdistetaan tulevina vuosina lisäsäästöjä. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa Liikenne 12 on korostettu perusväylänpidon pitkäjänteisen rahoituksen merkitystä sekä väyläverkon korjausvelan hallintaa. Liikenne 12 -suunnitelman ja julkisen talouden suunnitelman sekä kehyspäätöksen ero perusväylänpidon osalta on merkittävä. Korjausvelan kiihtyvän kasvun myötä huonokuntoinen tieverkko tulee näkymään yhä useammin tienkäyttäjille. Rahoituksen merkittävän vähenemisen myötä on entistä tiukemmin priorisoitava ne väylät, joita kunnostetaan. Väylänpidon toimenpiteiden pitkäjänteinen valmistelu ja toteutus vaikeutuvat ja toiminnan tehokkuus kärsii alhaisesta rahoitustasosta ja epävarmoista rahoitusnäkymistä.

Tänä vuonna päällysteiden ja muiden tierakenteiden korjauksia pystytään jatkamaan edelleen tehostetusti korjausvelkarahoituksen turvin. Korjausvelan purkuun tarkoitettua lisärahoitusta ei ole käytettävissä vuonna 2027. Tulevina vuosina haasteena on ylläpitää nykyinen kuntotaso tieverkon vilkkaimmalla osalla. Koko muun tieverkon toimenpiteistä joudutaan tinkimään.

Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Päätöksentekoa rahoituksen kohdistamisesta ja toteutettavista hankkeista ohjaavat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet sekä Väyläviraston toimintalinjaukset. Keskeisenä tavoitteena on tarjota toimiva liikennejärjestelmä ja turvallinen tieverkko elinkeinoelämän ja kansalaisten tarpeisiin. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin.

Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään elinvoimakeskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.

Parantamisrahaa on yhteensä 16 miljoonaa euroa. Suurin osa kohteista on erillisrahaa etukäteen nimetyille kohteille tai hankekokonaisuuksille kuten MAL-sopimus. Lisäksi elinvoimakeskuksen itse ohjelmoitavaksi on myönnetty liikenneturvallisuuskohteiden toteuttamiseen 1,1 miljoonaa euroa. Tällä rahoituksella toteutetaan joukko pienempiä paikallisesti tärkeitä liikenneturvallisuuskohteita, mm. valaistuksen ja kaiteiden parannuksia.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Kustannustason arvioidaan pysyvän vähintään viime vuoden tasolla, mutta vuosivaihtelu voi olla suurta eri toimenpiteiden välillä, koska sää vaihtelee vuosittain. Lisäksi mm. tavoite- ja kattohintojen ylitykset sekä indeksimuutokset vaikuttavat lopulliseen kustannustasoon. Hoitoon on budjetoitu 26,1 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Päällystäminen on korjaamisessa suurin kuluerä. Normaalin korjausrahoituksen lisäksi vuodelle 2026 on saatu noin 13 miljoonaa euroa korjausvelkarahaa päällystämiseen ja vuoden 2026 päällystysmäärä on noin 265 tiekilometriä. Tämän vuoden päällystysmäärillä päällystettyjen teiden kunnon ennustetaan hieman heikkenevän.

Siltojen korjausten määräraha kuluvana vuonna on 13,1 miljoonaa euroa, jonka lisäksi korjausvelkarahaa siltoihin on 3,6 miljoonaa euroa. Siltojen ja putkisiltojen materiaaleista erityisesti teräksen hintakehitys vaikuttaa korjattavien kohteiden määrään. Tällä hetkellä kustannusten kohoaminen vaikuttaa tasaantuneen.

Toiminta ja tavoitteet

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on laadittu toista kertaa kesällä 2023 alkaneella uudella hallituskaudella. Suunnitelman tavoitteita ovat toimivuus, turvallisuus ja kestävyys. Tavoitteita toteutetaan muun muassa väyläverkon investointiohjelmalla, väylänpidon perussuunnitelmalla ja suunnitteluohjelmalla, joiden vuosittaisesta päivittämisestä vastaa Väylävirasto, sekä MAL- sopimuksilla. Monet näissä suunnitelmissa ja sopimuksissa esitetyistä hankkeista toteutetaan yhdessä valtion ja kuntien kesken. Alueellisessa liikennejärjestelmätyössä elinvoimakeskuksen tehtävänä on varmistaa valtakunnallisten tavoitteiden toteutuminen, tieverkon pitkäjänteinen kehittäminen sekä liikenteen turvallisuus, sujuvuus ja puhdas siirtymä. Liikennejärjestelmäsuunnitelmaan kootaan kuntien, valtion ja muiden alueen toimijoiden yhteinen näkemys liikennejärjestelmän kehittämisestä, ottaen huomioon eri maankäyttömuotojen, kuten asuntotuotannon ja elinkeinojen tarpeet. Uudenmaan elinvoimakeskuksen alueella liikennejärjestelmäsuunnitelmia laativat Uudenmaan liitto sekä Helsingin seudun liikenne (HSL). Parhaillaan on käynnissä uuden liikennejärjestelmäsuunnitelman laadinta Helsingin seudulle. Se laaditaan tekeillä olevan MAL 2027 -suunnitelman liitteeksi.

Liikenneturvallisuuden parantaminen on tärkeä läpileikkaava tavoite kaikessa tienpidossa. Tämä koskee kaikkea toimintaa alkaen liikennejärjestelmäsuunnittelusta edeten aina maanteiden ja tieympäristön parantamiseen sekä ylläpitoon ja hoitoon asti. Liikennejärjestelmätasolla tarpeita kartoitetaan muun muassa kuntien ja elinvoimakeskuksen yhteisissä kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa sekä jalankulun ja pyöräilyn edistämisohjelmissa. Vuosittain ELY-keskus pyrkii toteuttamaan ensisijaisesti sellaisia liikenneturvallisuustoimenpiteitä, joilla on hyvä vaikuttavuus ja kustannustehokkuus. Toteutukseen pääsevien toimenpiteiden priorisointi perustuu muun muassa toimenpidekohtaisiin selvityksiin ja laadittuihin tarvekoreihin.

Suunnittelulla puolestaan varaudutaan tulevaisuuteen ja Uudenmaan elinvoimakeskuksen alueella on hyvin paljon tarpeita tieverkon kehittämiseen ja parantamiseen. Merkittävä osa näistä toimenpidetarpeista esitetään priorisoituina alueen liikennejärjestelmäsuunnitelmissa tai kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelmissa. Rahoitus ratkaisee, mitä lopulta voidaan toteuttaa. Uudenmaan elinvoimakeskuksen merkittävimmistä käynnissä olevista tai alkavista hankesuunnittelukohteista Vantaalle sijoittuu

tiesuunnitelmat: Kt 50 Kehä 3 välillä mt 135 Lentoasemantie–kt 45 Tuusulanväylä sekä Mt 152 Hämeenlinnanväylä–Tuusulanväylä (Kehä 4).

Tulevien vuosien suunnittelutarpeista Vantaalle sijoittuu mm. tiesuunnitelma Vt 4 välillä Kehä III – Kulomäentie. Pienempiä suunnittelukohteita ovat esimerkiksi vuosittaisessa tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa esitettävät tärkeimmät hanketarpeet, MAL-sopimuksissa sovitut hankkeet sekä muuta erillisrahaa budjetista saaneet pienet kohteet. Suunnittelutarpeita aiheuttavat myös muiden toimijoiden suunnitteluhankkeet, jotka tavalla tai toisella liittyvät maantieverkkoon. Käynnissä olevista hankkeista tällainen on esimerkiksi Vantaan ratikka.

Maanteiden kunnossapitoon kuuluvat päällystettyjen teiden, sorateiden, siltojen, tieympäristön sekä maanteiden varsilla olevien laitteiden ja rakenteiden hoito ja korjaus. Aluehallintouudistuksen myötä Uudenmaan elinvoimakeskus vastaa tienpidon ohjelmoinnista Uudenmaan maakunnan alueella. Maanteiden talvi- ja kesähoidon osalta tiestö on jaettu seitsemään hoitourakka-alueeseen. Sorateiden hoidossa perinteiseen rytmiin kuuluvat kevät- ja syysmuokkaukset. Vaihtelevat sääolot, kuten lauhat ja märät talvet tai pitkät kuivat jaksot ovat kuitenkin sekoittaneet talvihoidon perinteistä aikataulua. Joskus joudutaan odottamaan sopivaa säätä tietyn työn tekemiseksi ja tänä aikana liikennöinti soratiellä kärsii.

Uudenmaan elinvoimakeskuksen alueen maantieverkolla on noin 1960 siltaa, joista noin 18 kappaletta on uusimistarpeessa ja noin 547 vaatii peruskorjauksen lähiaikoina. Siltoja korjataan ja uusitaan vuosittain rahoituksen määrän mukaan noin 20–30 kappaletta. Tänä vuonna siltojen korjauksiin on käytettävissä noin 10,9 miljoonaa euroa.

1980- ja 1990-luvuilla toteutetut meluseinät alkavat olla elinkaarensa loppupäässä ja niiden kuntoa on tarve inventoida ja aloittaa kiireellisimpien kohteiden korjaus- tai uusimissuunnittelu. Näitä uusimistarpeessa olevia meluseiniä on erityisesti Helsingin seudun vilkkaiden pääväylien varrella. Meluesteiden uusiminen on kalliimpaa kuin uusien rakentaminen; liikennejärjestelyt, purkutyöt ja jätteiden käsittely aiheuttavat lisäkustannuksia. Vuosien myötä myös väylien liikennemäärät sekä meluntorjunnan vaatimukset ovat kasvaneet. Tällä hetkellä pystytään tekemään vain välttämättömät, kiireelliset korjaustoimet meluesteiden osalta.

Hankkeet

Vantaan osalta kiireellisimmissä hanketarpeissa suunnitelmakaudella 2027–2030 on esitetty:

- liikenneturvallisuushanke: Vt 3 Hämeenlinnanväylä välillä Kehä I - Kehä III, keskialueen kunnostus,
- meluntorjuntahanke: Vt 4 Metsola - Jokivarsi melusuojaus sekä
- raskaan liikenteen kohde: Liikenteen palvelualueen rakentaminen vt 3 ja mt 132 eritasoliittymään.

Väyläverkon investointiohjelmassa vuosille 2027–2034, maantiehankkeet Uudenmaan elinvoimakeskuksen alueella, on esitetty osittain Vantaalle sijoittuva parannettava pyörätie:

- seudullisten pyörätieverkkojen ja merkittävien pyörämatkailureittien kehittäminen valtion verkolla: mt 120 välillä Kaupintie – Kehä 3.

Lisäksi TEN-T ydinverkon parantamiseen liittyvän hankkeen: E18 Kt 50 Kehä 3 Puistolan pohjoisen ylikulkusillan uusiminen, liikennejärjestelyt heijastuvat myös Vantaan katuverkkoon. Väyläverkon investointiohjelmassa vuosille 2027–2034 Uudenmaan alueelle esitettyjen maanteiden parantamishankkeiden suunnitelmien tilanne on hyvä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 15 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta päättää kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta. Edelleen hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunkitilalautakunta 7.10.2026 § 16

Kaupungininsinöörin esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen lausunnon antamista Uudenmaan elinvoimakeskukselle.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 19.10.2026 § 12

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta (TLS) vuosille 2027-2030.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta (TLS) vuosille 2027-2030
- Lausuntopyyntö Uudenmaan elinvoimakeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta (TLS) vuosille 2027-2030

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
liikenneinsinööri Joonas Stenroth, puh. 050 302 9278,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)